

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

studijní program: filologie

studijní obor: didaktika konkrétního jazyka – specializace korejský jazyk

Autoreferát dizertační práce

Mgr. Štěpánka Horáková

**Percepční a výslovnostní problémy českých studentů
korejštiny v segmentální rovině**

**Perceptual and pronunciation problems of Czech
learners of Korean in the segmental plane**

vedoucí práce: doc. PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.

konzultant: PhDr. Jitka Veroňková, Ph.D.

Praha 2023

Tato práce se primárně zabývá percepčními a výslovnostními problémy českých studentů korejštiny v segmentální rovině. Aktuálnost a význam tématu má mimojazykový i lingvodidaktický aspekt.

Zaprvé od počátku 21. století lze pozorovat výrazně narůstající zájem o studium korejštiny v České republice. Vliv na to má nejen vytrvalá ekonomická expanze Jižní Koreje, celosvětová globalizace a s ní související imigrace Korejců, každoroční příliv stasisců korejských turistů apod., ale také tzv. *hallju* (korejská vlna), což je fenomén, který v sobě zahrnuje korejský film, televizní seriály, korejskou populární hudbu, korejskou kuchyni apod. a silně oslovuje především mladou generaci.¹ V souvislosti s tím vzrostl nejen počet studentů, kteří se každoročně hlásí na tradiční obor koreanistika na Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy², ale rozrostl se i počet míst, kde se korejšтина vyučuje. V roce 2015 vznikl obor Korejšтина pro hospodářskou praxi na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, ke kterému v roce 2022 přibyl na téže fakultě ještě druhý obor Korejská studia. Od roku 2017 je MŠMT akreditováno pomaturitní studium korejštiny na jazykové škole Chinese Point a rostoucí zájem o korejštinu hlásí i řada dalších soukromých jazykových škol. Tento rozšiřující se trh motivuje k obsahovému zdokonalování a modernizaci v jakékoli oblasti výuky korejštiny, tedy i fonetiky.

Zadruhé z lingvodidaktického hlediska je fonetika velice důležitou součástí cizojazyčné výuky. Správné osvojení zvukového plánu cílového jazyka je nezbytnou podmínkou úspěšného porozumění i úspěšné vlastní produkce, protože zvuková podoba jednotlivých jazykových jednotek je úzce spjata se srozumitelností a s plynulostí promluvy a neznalost fonetických zásad může zapříčinit vážnutí či úplné selhání komunikačního aktu. Proto je od počátku studia potřeba věnovat se tříbení fonemického sluchu a vytváření artikulační báze pro správnou výslovnost v cílovém jazyce. A protože mateřský jazyk je jedním z faktorů, který ovlivňuje akvizici cizího jazyka ve všech oblastech, tedy i ve fonetice, může vést identifikace výslovnostních problémů studentů s konkrétním mateřským jazykem k efektivnější výuce fonetiky.

Význam tématu podtrhuje i fakt, že se od dob „otců“ oboru (Pultra, Pucka) a následně ještě Vasiljeva či Skaličkové, kteří se však ve své době zabývali jazykem Severní Koreje, nikdo korejskou fonetikou hlouběji nezabýval. A už vůbec nikdo se nezabýval korejskou fonetikou z pohledu percepčních a produkčních problémů českých studentů.

¹ Význam *hallju* se projevil i v nedávné pandemické době, kdy navzdory výrazně omezenému turismu i redukované ekonomické aktivitě mezi ČR a KR čísla uchazečů o vysokoškolské obory s korejštinou neklesla.

² Filozofická fakulta Univerzity Karlovy je místo, kde má výuka korejštiny v České republice nejdelší více než sedmdesátiletou tradici. Za dobu existence byl několikrát změněn oficiální název oboru, v současné době je akreditován pod názvem Asijská studia: koreanistika. Zpočátku se jednalo o malý obor, který se otevíral nepravidelně. Jako mnohé jiné obory, ale pravděpodobně ještě intenzivněji, prošel obrovským přerodem v souvislosti s politickými změnami, které nastaly v tehdejším Československu po roce 1989. Obor do té doby jednostranně zaměřený na severokorejský jazykový standard, dějiny z pohledu KLDK, proletářskou literaturu apod. se přeorientoval na Korejskou republiku. S nástupem nového tisíciletí se obor otevírá každoročně a těší se velkému zájmu uchazečů.

Práce by se tak mohla stát příručkou pro vysokoškolské pedagogy či podkladem pro sestavování učebních materiálů pro výuku korejštiny či být užitečná pro oborové studenty s hlubším zájmem o fonetiku. Nabízí i některá úzká témata, která by se mohla stát předmětem další analýzy a foneticko-fonologického bádání.

Osobně jsem si téma zvolila proto, že se už téměř 20 let věnuji výuce korejštiny na všech úrovních – od univerzitní po jazykové školy. Učím oborové studenty, děti, dospělé, učím v intenzivních kurzech i v kurzech, které probíhají jednou týdně, ve firmách apod. Ať jde o jakýkoli typ výuky, jedno je společné. Zatímco v některých kurzech se k určité úrovni gramatiky či slovní zásoby nikdy nedospěje, k výuce fonetiky se musí přistoupit vždy, a to od samého začátku. S prvními foneticko-fonologickými zásadami seznamuje učitel korejštiny studenty hned v první jazykové hodině, protože studenti si musí osvojit nový grafický systém, tudíž i základní zvukovou realizaci jednotlivých grafémů.

Fonetika korejštiny však není zdaleka tak jednoduchá jako korejské písmo *hangŭl*.³ Fonologický systém korejštiny obsahuje i fonémy, které čeština nemá, navíc od jejich základních zvukových podob existuje řada alofonů závislých na pozici, hláskovém okolí či dokonce gramatické funkci. Korejštiny je také velmi bohatá na fonologické procesy, jejichž znalost nelze dlouho odkládat, protože probíhají i v základní frekventované slovní zásobě.

Na ukázkou uvádím text z čítanky *Jŏnse hangugŏ ilki 1* (2007: 90), který odpovídá úrovni jazykové akvizice studentů z intenzivních programů výuky korejštiny po jednom semestru. Právě studenti v tomto stádiu jazykové akvizice se stali výzkumným vzorkem v experimentální části práce. V ukázce jsou barevně označena místa, kde probíhá některý z fonologických procesů (žlutě vázání, červeně neutralizace kody, zeleně intenzifikace, modře nazalizace, růžově aspirace, fialově elize *h*), takže si lze udělat obrázek o jejich četnosti (v této krátké ukázce 54 fonologických procesů).

Obr. 1 – Ukázka četnosti fonologických procesů v krátkém textu pro začátečníky (*Jŏnse hangugŏ ilki 1* (2007: 90); (žlutě vázání, červeně neutralizace kody, zeleně intenzifikace, modře nazalizace, růžově aspirace, fialově elize *h*),

³ Korejské písmo *hangŭl* vytvořil v polovině 15. st. se svými spolupracovníky korejských král Sejong Veliký (1397–1450), aby nahradilo do té doby v Koreji používané čínské znaky, které byly nevyhovující pro zápis korejštiny coby aglutinačního jazyka. Kniha *Hunmindžŏngŭm – Hŕjebon*. (Správné hlásky pro vzdělání lidu – Vysvětlení a příklady) z roku 1446, která písmo představuje, komentuje a uvádí příklady, je od roku 1962 korejskou národní kulturní památkou č. 70 a v roce 1997 byla též zapsána na Seznamu UNESCO. Moderní *hangŭl* tvoří 40 jednoduchých grafémů, které si studenti zvládají osvojit v řádu hodin či dnů.

오늘은 좀 늦게 일어났습니다.
우유를 마시고 집 근처 학교 운동장에 갔습니다.
거기서 30분쯤 달렸습니다.
집에서 샤워를 하고 음악을 들었습니다.
1시에 백화점 앞에서 여자 친구를 만났습니다.
백화점에는 사람들이 많았습니다.
우리는 백화점 9층 식당에서 냉면을 먹고, 옷을 구경했습니다.
여자 친구는 치마와 구두를 샀습니다.
치마가 좀 비쌌지만 아주 예뻐합니다.
저는 백화점 지하에서 딸기와 오렌지를 샀습니다.

Práce si klade za cíl zmapovat percepční a výslovnostní problémy českých studentů korejštiny a tím získat představu o tom, kterým jevům je potřeba ve výuce fonetiky věnovat speciální pozornost. Dalším cílem je také předložit didaktická doporučení k nácviiku jevů, které se ukázaly jako problematické.

Úvodní teoretická část práce je rozdělena do dvou kapitol. První čtenáře seznamuje s fonetikou a jejím významem ve výuce jazyků, druhá se věnuje srovnání korejštiny a češtiny z foneticko-fonologického hlediska. V jednotlivých podkapitolách jsou popsány a porovnány vokální a konsonantické systémy, slabičná struktura a v obou jazycích probíhající fonologické procesy. Na základě komparace jsou anticipovány potenciální percepční a výslovnostní problémy. Teoretickými východisky pro první část byla především díla *Zvuková báze řečové komunikace* (Skarnitzl, Šturm, Volín, 2016), *Fonetika a fonologie* (Balkó, 2020), *Jazyky a jejich zvuky* (Duběda, 2005), *Didaktika cizích jazyků* (Hendrich a kol., 1988), dále pak *Teaching Pronunciation* (M. Celce-Murcia a spol., 2010) a články od Veroňkové, Třískové, Jakubše, u korejské části jsem čerpala nejvíce z publikace *Hanguǒ parǔm kjojungnon* (Didaktika fonetiky korejštiny jako cizího jazyka; Hō, Kim, 2006) a dalších.

Experimentální část práce se opírá o výsledky srovnávacích kapitol teoretické části a také o mnohaletou pedagogickou praxi. Je v ní zformulováno osm hypotéz týkajících se výslovnosti českých studentů korejštiny. Hypotézy byly prověřovány v rámci percepčního a produkčního testování, jehož se zúčastnilo 49 a 32 studentů. Testovaným vzorkem byli studenti z intenzivních programů výuky korejštiny na FF UK, FF UP a z pomaturitního studia na JŠ Chinese point. Jejich jednotící charakteristikou byl mateřský jazyk český, shodná délka studia v intenzivním jazykovém programu, věk a stejný učební materiál používaný alespoň v jenom předmětu jazykové výuky.

Pro testování percepce a produkce jsem sestavila percepční a produkční diagnostický test. Oba byly bohatě členěny na části týkající se samohlásek, souhlásek a fonologických procesů. Při obou částech jsem spolupracovala s rodilými mluvčími. Za účelem percepčního testování byla

rodilou mluvčí na základě diagnostického listu pořízena nahrávka, při produkčním testování se tři rodilé mluvčí podílely na vyhodnocení studentských nahrávek. Výsledky obou částí jsem pak zpracovala, kvantifikovala a v rámci diskuze se pokusila o chybovou analýzu.

V závěrečné didaktické části jsem rozebrala a zhodnotila zprostředkování výuky fonetiky ve vybraných učebnicích korejštiny používaných v České republice a uvedla některá didaktická doporučení vycházející z výsledků experimentální části cílená konkrétně na výuku fonetiky českých studentů korejštiny.

Cílem předložené práce bylo zmapovat a kvantifikovat percepční a výslovnostní problémy českých studentů korejštiny v segmentální rovině a na základě toho poskytnout náměty pro výuku korejské výslovnosti.

V experimentální části práce bylo vyhodnoceno 7693 položek v rámci percepčního testu a 6176 položek v rámci produkčního testu. V případě produkce však bylo potřeba zpracovat ještě dalších 18528 (3 x 6176), které vyhodnotily tři rodilé mluvčí. Relativně bohatý materiál umožňuje vyjádřit se k hypotézám, které byly zformulovány na základě kontrastivní analýzy provedené ve druhé kapitole teoretické části práce a na základě pedagogických zkušeností.

Kvantitativně nejvíce a zcela univerzálně ve všech částech testu, tj. v percepci i v produkci, v částech zaměřených na izolované hlásky/slabiky, slova i věty, ale i všude jinde, kde nebylo na dotčené hlásky cíleno, se potvrdila platnost **hypotézy 5**, tj. potíže s rozlišováním hlásek se stejným místem a způsobem artikulace, ale odlišnými sekundárními artikulačními rysy. Rozlišit prosté, napjaté a aspirované souhlásky jak v percepci, tak v produkci se ukázalo jako vůbec to nejobtížnější, na co český student v korejské výslovnosti naráží.

Při podrobnější strukturaci tohoto jevu se dále ukázalo, že největší problémy jak v percepci, tak v produkci působí hlásky napjaté a nejobtížněji čeští studenti rozlišují mezi prostou, intenzivní a aspirovanou afrikátou.

Jednoznačně se potvrdila též **hypotéza 1** předpokládající problémy s rozlišováním zaokrouhleného a nezaokrouhleného *o* a jejich jotovaných variant, přestože u tohoto jevu docházelo k určitým výkyvům. V některých částech testu se umísťovaly *o*-ové samohlásky na prvním místě v chybovosti, jinde ustupovaly jiným samohláskám. Někde se objevil problém v monoftonzích a u diftongů byly zaznamenány jiné potíže nesouvisející se záměnou dvou *o* apod. (viz níže). Přesto jsou problémy s rozlišováním *o*-ových samohlásek z výsledků testů zcela evidentní. Mnoho záměn se ani nedostalo do statistiky, protože k nim docházelo na místech, kde nebyly dané samohlásky cíleně sledovány.

Dále se potvrdila i **hypotéza 3**, která předpokládala problémy zejména v produkci diftongu ㅟ [üi], jehož výslovnost je závislá na pozici ve slově, hláskovém okolí či dokonce gramatické funkci. Potíže se ale projevily nejenom při výslovnosti alofonů, ale i izolované hlásky či ve slovech, kde měla být vyslovena ve své základní zvukové realizaci. Nejčastěji byla zaměňována za dvojhlásku ㅟ [ü]. V percepci je výslovnost mimo základní zvukovou realizaci bez znalosti ortografické podoby lexému netestovatelná.

Chyby, které korespondovaly s dalšími samohláskami se týkajícími hypotézami, se v testech objevily, ale jen v určitých částech a nebylo jich příliš mnoho. Například problémy s percepcí či výslovností izolované samohlásky ㅜ [ü] (**hypotéza 2**) byly zanedbatelné, občas se ale vyskytla chyba v percepci hlásky při rozlišení minimálních párů nebo docházelo k její záměně při produkci vět. V experimentu se objevila záměna za zadní zaokrouhlené 우 [u] či přední nezaokrouhlené ㅜ [i], v praxi pozoruji i příležitostnou záměnu za [e]. S hypotézou 2 úzce souvisela též **hypotéza 7**, která vzhledem k odlišným fonotaktickým pravidlům češtiny umožňujícím na rozdíl od korejštiny vyslovit samohláskové klastry v rámci jedné slabiky, předpokládala občasné vypouštění hlásky [ü]. K takovým případům docházelo ale jen v jednotkách případů.

Hypotéza 4 předpokládala zaměňování dvou zaokrouhlených samohlásek ㅓ [o] a ㅜ [u] v percepci, což se potvrdilo nejvíce při poslechu izolovaných samohlásek, ale i jinde ve slovech a větách, ve kterých nebyly hlásky cíleně sledovány. Při produkci byla záměna zcela ojedinělá a pravděpodobně souvisela spíše se záměnou grafému.

Poslední dvě hypotézy se týkaly výslovnosti finálů v korejské slabice. **Hypotéza 6** předpokládající vzhledem k v češtině neexistující fonologické opozici časté záměny nazálních finálů ㄴ [n] a ㅇ [ŋ] se potvrdila zejména v percepci (oproti očekávání). Ukázalo se ale, že dochází k časté záměně i s další nazální finálou ㅁ [m]. Překvapivě byla chybovost při percepci finálů vyšší u sonor, resp. nazál než u implozivně vyslovených obstruentů.

Percepcí a výslovností zneutralizovaných implozivně vyslovovaných obstruentů se týkala **hypotéza 8**, která se také potvrdila. Ještě více v produkci než v percepci (viz výše). Studenti často podléhali pravopisné podobě slov a četli finály bez neutralizace, vyslovovali neimplozivně s detenzí, u spřežkových finálů vyslovovali nesprávnou část spřežky, nerealizovali následné obligatorní fonologické procesy, následovala-li další slabika začínající souhláskou apod.

Experiment také ale přinesl další dílčí poznatky o percepčních či výslovnostních problémech českých studentů, které původně nepředpokládala žádná z osmi hypotéz. Níže je uveden jejich výčet.

1) Občasné záměny samohlásek ᄀ [a] a ᄁ [ö] zejména v percepci, ke kterým zřejmě dochází z důvodu v korejštině existující fonologické opozice dvou o-ových samohlásek, takže korejské nezaokrouhlené středové ᄁ [ö] se vyslovuje tak, že českému studentovi může znít spíše jako české [a], které je oproti korejskému o něco vyšší a přednější.

2) Nesprávná percepcie či výslovnost jotovaných hlásek. Docházelo ke dvojímu typu chyb. Zaprvé, pokud předcházela jotované hlásce souhlásková iniciála, někteří studenti jotaci neslyšeli či vyslovovali bez jotace. Ta je sice po souhláskových iniciálách oslabená, ale kromě případu, kdy jotovaná hláska následuje po afrikátě, zcela nemizí. Zadruhé, zejména v produkci docházelo k občasné heterosylabické výslovnosti jotovaných diftongů. Tento jev se objevil i u jiných hlásek, např. ᄃ [ü] nebo ᄄ [üi].

3) V percepci někteří studenti vnímali lehce denazalizované ᄆ [m] jako [p]. Podobně ale méně často tomu bylo u ᄇ [n] jako ᄈ [d].

4) U jinak nekomplikované výslovnosti ᄉ [l/r] se občas objevovala nesprávná výslovnost, pokud po hlásce následovalo další ᄉ [l] či ᄊ [h].

5) Jedinou výjimkou, kde byla problematičtější prostá hláska než intenziva představuje dvojice frikativ ᄋ [s], ᄌ [ss], což vede k úvaze, že české [s] je vyslovováno ostřeji, než korejské prosté ᄋ [s], a rodilým mluvčím často zní jako intenziva.

6) Docházelo k častým záměnám nejen nazál ᄎ [n] a ᄏ [ŋ], ale také ᄆ [m] zejména v percepci (zmíněno již výše).

Dalším velkým problémem ve fonetice korejštiny se ukázaly být fonologické procesy, kterých probíhá celá řada a jsou odlišné od těch, které probíhají v češtině. V percepci se ukázaly být bez znalosti lexému v podstatě netestovatelné, při produkci se v souvislosti s nimi objevila řada výslovnostních chyb.

Závěrem lze konstatovat, že navzdory tomu, že korejský vokální inventář je bohatší než český, a naopak konsonantický je chudší, kvantitativně dochází mnohem k častěji k nesprávné percepci či výslovnosti u souhlásek. Úplně nevíce chyb se pak studenti dopustili v souvislosti s fonologickými procesy. Vyšší chybovost se vyskytovala při percepci, což svědčí o tom, že při produkci jsou čeští studenti při určité míře soustředění relativně dobře schopni nastavit artikulační orgány tak, aby bylo cílové výslovnosti dosaženo.

Velkou roli nejen při uplatnění či neuplatnění fonologického procesu, ale při výslovnosti obecně hraje případná znalost či neznalost lexému. Ta samozřejmě mohla ovlivnit výsledky u jednotlivých položek i celých sledovaných výslovnostních jevů v testu.

Dále mohla výsledky testu ovlivnit individuální variabilita respondentů i hodnotících. U respondentů se jedná o nevyhnutelnou slabinu pedagogického výzkumu, kdy objektem není exaktně měřitelná látka, ale člověk. U hodnotící by bylo možné tuto slabinu vyřešit přístrojovým měřením, díky kterému by výsledky nabyly na objektivitě. Nicméně experiment se uskutečnil v době pandemie, kdy se celý akademický rok odehrál v online prostředí a přístup do škol či laboratoří byl nemožný. A věřím, že i takto provedený experiment přinesl řadu důležitých poznatků, které mohou přispět k efektivnější výuce korejské fonetiky.

Experiment nepřinesl informace jen o všeobecných percepčních a výslovnostních problémech českých studentů korejštiny, ale také o problémech vyskytujících se v rámci jednotlivých studijních skupin či u konkrétních studentů. Podobné diagnostické testy by bylo možné využívat k diagnostice percepčních a výslovnostních problémů skupin a individuálních studentů běžně a výsledky pak používat k cílené nápravě.

Didaktické návrhy k překonání percepčních či výslovnostních obtíží, které ukázala experimentální část, přináší závěrečná didaktická část práce.

Předložená práce aspiruje na to stát se referenčním materiálem pro učitele korejského jazyka, resp. fonetiky v českém prostředí. V teoretické části práce bylo zmíněno, k jakým problémům může dojít, pokud si student v začátcích studia řádně neosvojí zvukovou podobu cílového jazyka. Fosilizace špatných výslovnostních návyků může nevratně poznamenat jak budoucí úroveň jeho mluveného projevu, tak schopnost percepce. Učitel by měl tedy přistupovat k výuce fonetiky od samého začátku, jen se liší míra a hloubka explikace v závislosti na tom, na jakou jazykovou úroveň student nebo studijní skupina aspiruje. Vždy by však měl být schopen posoudit zdroj chyb a poskytnout erudovaný návod k nápravě.

Korejštinu se u nás většina studentů začíná učit až v dospělém věku, kdy se cizí jazyk osvojuje jiným způsobem, než jakým si dítě osvojuje mateřštinu. Stále sice hraje důležitou roli imitování, tříbení fonemického sluchu a vytváření artikulační báze pro vyslovování korejských hlásek, avšak pro dospělé má nepochybně význam i teoretické poučení a vzhled do abstraktního systému nového jazyka. Pokud učitel rozumí fonetice a fonologii češtiny i korejštiny, je schopen při nácviku výslovnosti lépe pomáhat studentům překonávat interference ze zvukového systému češtiny.

Seznam použité literatury a dalších zdrojů

Prameny

Active Korean 1–4. Söul: Munjin Media, 2006. ISBN 89-539-1230-X.

DOKULIL, Miloš, Karel HORÁLEK, Jiřina HŮRKOVÁ, Miloslava KNAPPOVÁ a Jan PETR. *Mluvnice češtiny I*. Online. Praha: Academia, 1986. Dostupné z: <https://stream.avcr.cz/ujc/mluvnice-cestiny-1.pdf>. [citováno 2023-11-10].

CVRČEK, Václav. *Mluvnice současné češtiny*. V Praze: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1743-5.

Hunmindžöngüm – Härjebon. (Správné hlásky pro vzdělaní lidu – Vysvětlení a příklady). Online. Překlad knihy (1446) z klasické čínštiny *hanmun* do současné korejštiny v digitalizované podobě. Dostupné z: <https://m.blog.naver.com/bhjang3/140125251494>. [citováno 2023-11-03].

Čhogŭp hangugö marhagi. (Korejština pro začátečníky – mluvení). Söul: Kungnip kugöwön, 2007. ISBN 978-1-56591-229-8.
(초급한국어 – 말하기. 서울: 국립국어원, 2007)

Čhogŭp hangugö tütki. (Korejština pro začátečníky – poslech). Söul: Kungnip kugöwön, 2007. ISBN 978-1-56591-247-2.
(초급한국어 – 듣기. 서울: 국립국어원, 2007)

FERKLOVÁ, Blanka, Štěpánka HORÁKOVÁ a Younwoo JUNG. *Korejština*. Voznice: Leda, 2021. ISBN 978-80-7335-715-3.

International Phonetic Alphabet, 2023. *International Phonetic Alphabet (IPA) Chart With Sounds*. Online. Dostupné z: <https://www.internationalphoneticalphabet.org/ipa-sounds/ipa-chart-with-sounds/>. [citováno 2023-11-10].

Jönse hangogö 1–6. (Yonsei Korean). Söul: Jönse tähakkjo tähak čchulpchan munhwawön, 2007. ISBN 978-89-97578-64-1.

KLÓŠLOVÁ, Zdeňka (ed.). *Koreanica Bohemica et Slovaca*. Online. Praha: Seminář koreanistiky, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2018. Dostupné z: file:///C:/Users/stepa/OneDrive/PGS/D%C5%AELE%C5%BDIT%C3%89%20PGS/KOREANICA-BOHEMICA-ET-SLOVACA_1.pdf. [citováno 2023-11-10].

Kojong nodongbu, 2010. (Ministerstvo práce.) *TOPIK tŭnggŭppjöl pchöngga kidžun*. (Kritéria hodnocení zkoušky TOPIK podle jednotlivých úrovní). Online. Dostupné z: https://www.edupure.net/v/x0/n0501_2.asp?draw_id=2623&lcode=62.%20. [citováno 2023-11-10].

Korean for Foreigners 1. Söul: Language Plus, 2010. GANADA Korean Language Institute. ISBN 978-89-5518-910-0.

Kungnip kugöwön, 2023. (Národní institut pro korejský jazyk). *Pjodžunö täsadžön*. (Velký slovník spisovné korejštiny). Online. Dostupné z: https://stdict.korean.go.kr/search/searchView.do?word_no=475959&searchKeywordTo=3. [citováno 2023-11-03].

Kungnip kugöwön, 2023. (Národní institut pro korejský jazyk). *Pchjödžunö parüm pöp.* (Pravidla spisovné výslovnosti). Online. Dostupné z: https://www.korean.go.kr/front/page/pageView.do?page_id=P000099&mn_id=95. [citováno 2023-11-03].

MŠMT ČR, 2023. *Společný evropský referenční rámec pro jazyky*. Kapitola 05, s. 118-119. Online. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>. [citováno 2023-11-03].

Sedžong hangugö 1-8. (Sedžong korejšťina). Söul: Kungnip kugöwön, 2013. ISBN 978-89-969947-4-9.

(세종 한국어. 서울: 국립국어원, 2013)

TOPIK Guide, 2023. *All About TOPIK Test – The Complete Guide*. Online. Dostupné z: <https://www.topikguide.com/topik-overview/>. [citováno 2023-11-10].

YouTube, 2007. *The Cardinal Vowels with Daniel Jones*. Online. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=6UIAe4p2I74>. [citováno 2023-11-03].

Sekundární literatura

Zdroje v korejském jazyce

ČÖNG, Ŭnhwa. *Tchopik I. Hangugö nüngnjök sihöm.* (Topik I. Test in Proficiency in Korean). Söul: Sidaegosi, 2014. ISBN 979-11-254-0490-3

(정은화. 토픽 I. 한국어 능력 시험. 서울: 시대고시, 2014.)

HÖ, Jong a kolektiv. *Ögugörosöüi hangugö kjojukchak käron.* (Úvod do výuky korejšťiny jako cizího jazyka). Söul: Päkičöng, 2005. ISBN 89-7878-797-5.

(허용 등. 외국어로서의 한국어교육학 개론. 서울: 백이정, 2005.)

HÖ, Jong a Söndžöng KIM. *Hangugö parüm kjojungnon.* (Úvod do výuky korejské výslovnosti). Söul: Päkičöng, 2006. ISBN 89-7878-877-7.

(허용, 김선정. 한국어발음 교육론. 서울: 백이정, 2005.)

ČCHÖ, Ŭngju, Ŭnä PAK a kolektiv. *Öguginül ühan hangugö parüm 47 (1).* (Výslovnost korejšťiny pro cizince 47 (1)). Söul: Hangul Park, 2009. ISBN 978-89-5518-723-6.

(최은규, 김은애 등. 외국인을 위한 한국어 발음 47 (1). 서울: 한글파크, 2009.)

ČCHÖ, Ŭngju, PAK, Ŭnä a kolektiv. *Öguginül ühan hangugö parüm 47 (2).* (Výslovnost korejšťiny pro cizince 47 (2)). Söul: Hangul Park, 2009. ISBN 978-89-5518-724-3.

(최은규, 김은애 등. 외국인을 위한 한국어 발음 47 (2). 서울: 한글파크, 2009.)

PÄ, Čučchä. *Hangugöüi parüm.* (Výslovnost korejšťiny). Söul: Samgjöng munhwasa, 2003. ISBN 89-88408-22-5.

(배주채. 한국어의 발음. 서울: 삼경문화사, 2003.)

PARK, Byeongcherl. *Čchekchoinül ühan hangugö parüm kjojuk pangan.* (Návrh výuky výslovnosti korejšťiny u českých studentů). *Idžung önhak.* (Bilingvní lingvistika). 2005 (28), s. 111-134.

(박병철. 체코인을 위한 한국어 발음 교육 방안. 이중언어학. 2005 (28), 111-134.)

KIM, Čiin. *Čchekchoinül ūhan hangugŏ parŭm kjojuk pangan: Čchogŭp haksŭpčaŭi pchjŏngŭm, kjŏngŭm, kchjŏgŭm parŭmŭl čungsimŭro*. (Návrh výuky výslovnosti korejštiny u českých studentů: zaměřeno na výslovnost prostých, intenzivních a aspirovaných souhlásek u začátečníků). Pusan, 2015. Diplomová práce. Pusanská národní univerzita. Dostupné z: http://dcollection.pusan.ac.kr/public_resource/pdf/000000100738_20210212204155.pdf. [citováno 2023-11-03].

(김지인. 체크인을 위한 한국어 바름 교육 방안: 초급 학습자의 평음, 경음, 격음 발음을 중심으로. 부산, 2015. 석사 학위 논문. 부산 대학교.)

Zdroje v českém jazyce

BALKÓ, Ilona. *Fonetika a fonologie. Studijní opora pro kombinované studium*. Online. Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2020. Dostupné z: https://www.pf.ujep.cz/wpcontent/uploads/2020/11/opora_fonetika.pdf. [citováno 2023-11-10].

BENEŠ, Eduard. *Metodika cizích jazyků: angličtiny, francouzštiny, němčiny: vysokoškolská učebnice*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971. Učebnice pro vysoké školy (Státní pedagogické nakladatelství).

BOYON ŠKODOVÁ, Svatava. *Kapitoly z lingvodidaktiky češtiny jako cizího jazyka*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2012. ISBN 978-80-7372-847-2.

ČÁP, Jan a Jiří MAREŠ. *Psychologie pro učitele*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-273-7.

DUBĚDA, Tomáš. *Jazyky a jejich zvuky: univerzálie a typologie ve fonetice a fonologii*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1073-6.

FENCLOVÁ, Marie. *Fonetika francouzštiny jako lingvodidaktický problém*. Praha: UK – Pedagogická fakulta, 2003. ISBN 80-7290-126-5

FONTANA, David. *Psychologie ve školní praxi: příručka pro učitele*. Vyd. 3. Přeložil Karel BALCAR. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-725-1.

GILLERNOVÁ, Ilona a Jiří ŠÍPEK (ed.). *Vybrané kapitoly z psychologie pro každého*. Vydání druhé. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2015. ISBN 978-80-7308-568-1.

HENDRICH, Josef. *Didaktika cizích jazyků: celostátní vysokoškolská učebnice pro studenty filozofických a pedagogických fakult studijního oboru 76-12-8 Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988. Učebnice pro vysoké školy (Státní pedagogické nakladatelství).

HRDLIČKA, Milan. *Cizí jazyk čeština*. Praha: ISV nakladatelství, 2002. ISBN 80-85866-98-6.

HRDLIČKA, Milan. *Gramatika a výuka češtiny jako cizího jazyka: k prezentaci gramatiky českého jazyka v učebnicích češtiny pro cizince*. Praha: Karolinum, 2009. Acta Universitatis Carolinae. ISBN 978-80-246-1527-1.

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2016. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5326-3.

JAKUBŠE, Karolína. *Srovnání zvukové stránky češtiny a čínštiny se zaměřením na obtíže čínsky mluvících při osvojování si češtiny jako cizího jazyka*. Praha: ÚJOP UK, 2012. Ročníková práce. Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy v Praze.

JUŘIČKOVÁ, Kateřina. *Výslovnostní problémy českých studentů francouzského jazyka a efektivita používaných strategií učení (na příkladu studentů francouzštiny Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a Fakulty filozofické Západočeské univerzity)*. Praha, 2017. Dizertační práce. Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Katedra francouzského jazyka a literatury. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/102192/>. [citováno 2023-11-10].

KRČMOVÁ, Marie. *Fonetika a fonologie*. Online. Brno: Filozofická fakulta Masarykovy university, 2008. Dostupné z: <https://is.muni.cz/do/1499/el/estud/ff/js08/fonetika/ucebnice/index.html>. [citováno 2023-10-29].

LOJOVÁ, Gabriela a Kateřina VLČKOVÁ. *Styly a strategie učení ve výuce cizích jazyků*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-876-0.

LOLLOK, Marek. *Kapitoly z fonetiky a fonologie českého jazyka*. Online. Filozofická fakulta Masarykovy university, 2015. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1441/podzim2016/CJ2BP_JKFo/um/fonetika_a_fonologie_klasifikace_hlas_ek_II_souhlasky.pdf. [citováno 2023-10-29].

ORLOVÁ, Natalia a Jana PAVLÍKOVÁ. *Navigátor: Průvodce didaktikou cizích jazyků*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2013. ISBN 978-80-7414-666-4.

PALKOVÁ, Zdena. *Fonetika a fonologie češtiny s obecným úvodem do problematiky oboru*. Praha: Karolinum, 1994. ISBN 80-7066-843-1.

STUHLÍKOVÁ, Iva, Tomáš JANÍK, Zdeněk BENEŠ, Martin BÍLEK, Karla BRÜCKNEROVÁ, et al. *Oborové didaktiky: vývoj, stav, perspektivy*. Syntézy výzkumu vzdělávání. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7769-0.

PANUŠOVÁ, Marta. *Postavení fonetiky v systému vzdělávání učitelů cizích jazyků*. Online. Sborník z konference ČAPV, 1994. Dostupné z: <https://capv.cz/postaveni-fonetiky-v-systemu-vzdelavani-ucitelu-cizich-jazyku/>. [citováno 2023-10-29].

PUCEK, Vladimír a Marta BUŠKOVÁ. *Jazyková politika v Koreji*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0066-8.

PUCEK, Vladimír. *Gramatika korejského jazyka*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1004-3.

PUCEK, Vladimír. *Dějiny koreanistiky*. Online. Praha: Seminář koreanistiky, Ústav Dálného východu, 2015. Dostupné z: http://korea.ff.cuni.cz/system/files/dejiny_koreanistiky.pdf. [citováno 2023-10-29].

SKALIČKOVÁ, Alena: *The Korean Consonants*. Praha: Nakladatelství ČSAV 1960. Rozpravy Československé akademie věd: Řada společenských věd, sv. 70, vyd. 3. ISSN 0069-2298.

SKARNITZL, Radek, Pavel ŠTURM a Jan VOLÍN. *Zvuková báze řečové komunikace: fonetický a fonologický popis řeči*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3272-8.

SKARNITZL, Radek. *Dvojí „i“ v české výslovnosti*. Online. Naše řeč. 2012, 95, s. 141–153. Dostupné z: <https://sites.ff.cuni.cz/fonetika/wp-content/uploads/sites/104/2015/10/Ska12-2I.pdf>. [citováno 2023-10-29].

SLAVÍK, Milan. *Vysokoškolská pedagogika*. Praha: Grada, 2012. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-4054-6.

STARÝ, Zdeněk. Rozhraní mezi jazyky. In: ŠKODOVÁ, Svatava, HRDLIČKA, Milan (eds.). *Čeština jako cizí jazyk v průsečíku pohledů*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2018, s. 36-54.

ŠEBESTA, Karel. *Od jazyka ke komunikaci: didaktika českého jazyka a komunikační výchova*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2005. Acta Universitatis Carolinae. ISBN 80-246-0948-7.

ŠLEMROVÁ, Ivana. *Problémy ve francouzské výslovnosti českých žáků*. Plzeň, 2017. Diplomová práce. Západočeská univerzita, Filozofická fakulta, Katedra románských jazyků. Dostupné z: <https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/28035/1/DP%20pdf.pdf>. [citováno 2023-10-29].

ŠTURM, Pavel a LUKEŠ, David. *Fonotaktická analýza obsahu slabik na okrajích českých slov v mluvené a psané řeči*. Online. Slovo a slovesnost. 2017, 78, s. 99-118. Dostupné z: <https://fonetika.ff.cuni.cz/vyzkum/materialy/fonotaktika/>. [citováno 2023-10-29].

ŠTURM, Pavel a Aleš BIČAN. *Slabika a její hranice v češtině*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-5101-9.

TŘÍSKOVÁ, Hana. *Rozmanité pohledy na čínskou slabiku*. Dálný východ. 2015 (5), č. 2, s. 62-92.

VALIŠOVÁ, Alena a Hana KASÍKOVÁ. *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2007. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-1734-0.

VASILJEV, Ivo. *Život s více jazyky: jazyková autobiografie*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2011. Sociolingvistická edice. ISBN 978-80-7422-120-0.

VEROŇKOVÁ, Jitka. Nahrávání – nedocenený pomocník při výuce češtiny pro cizince. In: *Nová čeština doma a ve světě*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2012, s. 75-91. ISSN 1805-367X.

VEROŇKOVÁ, Jitka a Petra POUKAROVÁ. Variabilita ve výslovnosti češtiny u čínských mluvčích a její zohlednění ve výuce. In: ŠEBESTA, Karel, HRDLIČKA, Milan. *Čeština na Dálném východě*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2020, s. 129-161. Edice Varia. ISBN 978-80-7308-985-6.

VOLÍN, Jan a Radek SKARNITZL. *Segmentální plán češtiny*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2018. ISBN 978-80-7308-885-9.

ULIČNÁ, Klára. *Rozvoj interkulturní komunikační kompetence*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. Pedagogický výzkum v teorii a praxi. ISBN 978-80-210-6035-7.

Zdroje v anglickém (jiném cizím) jazyce

ABRAHAMSSON, Niclas, Kenneth HYLSTENSTAM. *Age of Onset and Nativelikeness in a Second Language: Listener Perception Versus Linguistic Scrutiny*. Online. Language Learning 2009 (59), 249–306. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1467-9922.2009.00507.x>. [citováno 2023-10-29].

BEST, Catherine T., MCROBERTS, Gerald W., GOODELL, Elizabeth. *Discrimination of Non-native Consonants Varying in Perceptual Assimilation to the Listener's Native Phonological System*. Online. The Journal of the Acoustical Society of America, 109, 775 (2001). Dostupné z: <https://doi.org/10.1121/1.1332378>. [citováno 2023-10-29].

CELCE-MURCIA, Marianne, Donna BRINTON a Janet M. GOODWIN. *Teaching Pronunciation: a Reference for Teachers of English to Speakers of Other Languages*. Cambridge: Cambridge University Press, 1996. ISBN 0-521-40694-3.

ELLIS, Rod. *Principles of Instructed Language Learning*. Online. Asian EFL Journal. Vol. 2005 (7), s. 9-24. Dostupné z: https://scholar.google.co.nz/citations?view_op=view_citation&hl=cs&user=fcIwsDEAAAAJ&citation_for_view=fcIwsDEAAAAJ:yD5IFk8b50cC. [citováno 2023-10-29].

ELLIS, Rod. *Language Teaching Research and Language Pedagogy*. Wiley-Blackwell, 2012. ISBN 978-1-444-33610-8.

FLEGE, James Emil. *Age of Learning and Second-language Speech*. Online. In D. Birdsong (ed.) *Second language Acquisition and the Critical Period Hypothesis*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum, 1999, s. 101-132. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/304343841_Age_of_learning_and_second_language_speech. [citováno 2023-10-29].

FLEGE, James Emil, Elaina M. FRIEDA. *Amount of Native-language (L1) Use Affects the Pronunciation of an L2*. Online. Journal of Phonetics. 1997 (25), s. 169-186. Dostupné z: file:///C:/Users/stepa/Downloads/Amount_of_native_language_L1_use_affects.pdf. [citováno 2023-10-29].

CHAMPAGNE-MUZAR, C. a BOURDAGES, J. S. *Le point sur la phonétique*. Paris: CLE International, 1998. ISBN 209 033 325-1

CHO, Sungdai, WHITMAN, John. *Korean: A Linguistic Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000. ISBN 9780521514859.

CHOMSKY, Noam a Morris HALLE. *The Sound Pattern of English*. Studies in language. New York: Harper & Row, 1968.

JACOBS, Bob. *Neurobiological differentiation of Primary and Secondary Language Acquisition*. Online. Studies in Second Language Acquisition. 1988 (10), s. 303-337. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/231931803_Neurobiological_Differentiation_of_Primary_and_Secondary_Language_Acquisition. [citováno 2023-10-29].

JEON, Hae-Sung. The Sounds of Korean. Prosody. In: BROWN, Lucien, YEON Jaehoon, (eds.). *The Handbook of Korean Linguistics*. John Wiley & Sons, Inc, 2015. s. 41-58. ISBN 9781118354919.

KIM, Min Sook. *Perception and Production of Korean /l/ by L2 learners and Implications for Teaching Refined Pronunciation*. Online. The Korean Language in America. 2005 (10), s. 71-88. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/42922339>. [citováno 2023-10-29].

KRASHEN, Stephen. *Lateralization, Language Learning, and the Critical Period: Some New Evidence*. Online. Language Learning. 1973 (23), s. 63-74. Dostupné z: <https://sdkrashen.com/content/articles/krashen1973lateralization.pdf>. [citováno 2023-10-29].

LARSEN-FREEMAN, Diane. *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press, 1986. Teaching techniques in English as a second language. ISBN 019434133.

LENNEBERG, Eric H. *Biological Foundations of Language*. Online. New York: Wiley, 1967. ISBN 0471526266. Dostupné z: <https://vdoc.pub/download/biological-foundations-of-language-7p3b3ddhh7v0>. [citováno 2023-10-29].

MOYER, Alene. *An Advantage for Age? Self-Concept and Self-Regulation as Teachable Foundations in Second Language Accent*. Online. The CATESOL Journal. 2018, s. 1-18. Dostupné z: http://www.catesoljournal.org/wp-content/uploads/2018/03/CJ30.1_moyer.pdf. [citováno 2023-10-29].

PARK, Dong-eun. *Everything You Want to Know about the Korean Language*. Seoul: The National Institute of the Korean Language, 2010. ISBN 11-1371028-000191-01.

REE, Joe Jungno. *Korean as a Second Language. How Should It Be Taught?* Online. Acta Koreana. Tägü: Academia Koreana, 1998 (1), s. 85-99. Dostupné z: <https://www.earticle.net/Article/A4482>. [citováno 2023-11-03].

SCOVEL, Thomas. *Foreign Accents, Language Acquisition and Cerebral Dominance*. Online. In: Language Learning. 1969 (19), s. 245-254. Dostupné z: <https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/98150/j.1467-1770.1969.tb00466.x.pdf;jsessionid=F6A1C7A2057FDBBA06D4896DBFC52658?sequence=1>. [citováno 2023-11-03].

SHIN, Jiyoung. The Sounds of Korean. Vowels and Consonants. In: BROWN, Lucien, YEON Jaehoon (eds.). *The Handbook of Korean Linguistics*. John Wiley & Sons, Inc, 2015. s. 3-21. ISBN 9781118354919.

VANHOVE, Jan. *The Critical Period Hypothesis in Second Language Acquisition: A Statistical Critique and a Reanalysis*. Online. PLOS ONE 2013, 8 (7): e69172. Dostupné z: [10.1371/journal.pone.0069172](https://doi.org/10.1371/journal.pone.0069172). [citováno 2023-11-03].

WILKINSON, Sharon. *On the Nature of Immersion During Study Abroad: Some Participant Perspectives*. Online. *Frontiers: The Interdisciplinary Journal of Study Abroad* 1998, 4 (2), 121-138. Dostupné z: <https://doi.org/10.36366/frontiers.v4i1> doi: [10.36366/frontiers.v4i1.65](https://doi.org/10.36366/frontiers.v4i1.65). [citováno 2023-11-03].

WILLIAMS, Marion a Robert L. BURDEN. *Psychology for Language Teachers: A Social Constructivist Approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. ISBN 0521498805.

YU CHO, Young-Mee. The Sounds of Korean. Syllable-based phonological processes. In: BROWN, Lucien, YEON Jaehoon (eds.). *The Handbook of Korean Linguistics*. John Wiley & Sons, Inc, 2015. s. 22-40. ISBN 9781118354919.

Další (odkazy na webové stránky z poznámek pod čarou, DVD)

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Fonetický ústav, 2015. *Co je to fonetika?* Online. Dostupné z: <https://fonetika.ff.cuni.cz/o-fonetice/co-je-fonetika/>. [citováno 2023-11-03].

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Fonetický ústav, 2015. *Česká fonetická transkripce*. Online. Dostupné z: <https://fonetika.ff.cuni.cz/o-fonetice/co-je-fonetika/>. [citováno 2023-11-03].

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Rozvrhový portál FF UK, 2020. *Detail rozvrhu: Asijská studia - koreanistika Bc.* Online. Dostupné z: <https://rozvrhy.ff.cuni.cz/ft/detail/3962>. [citováno 2023-11-03].

Filozofická fakulta Univerzity Palackého, 2021. *Programy a obory.* Dostupné z: https://stag.upol.cz/portal/studium/prohlizeni.html?pc_pagenavigationalstate=AAAAAgAEOTU5MBMBAAAAQAic3RhdGVZLZXkAAAABABQtOTIyMzM3MjAzNjg1NDc3NDk1MgAEOTA1NxMBAAAAQAic3RhdGVZLZXkAAAABABQtOTIyMzM3MjAzNjg1NDc2NzA4NAAAAAA*#prohlizeniSearchResult. [citováno 2023-11-03].

Chinese Point, 2021. Pomaturitní studium. Online. Dostupné z: <https://chinesepoint.cz/pomaturitni-studium/>. [citováno 2021-06-09]

Korea.cz, 2023. *Korejština a korejská abeceda.* Online. Dostupné z: <http://www.korea.cz/korejstina.php>. [citováno 2023-11-03].

Korean Wiki Project, 2019. IPA. Online. Dostupné z: www.koreanwikiproject.com/wiki/index.php?title=IPA. [citováno 2023-11-03]

Kungnip kugŏwŏn, 2023. (Národní institut pro korejský jazyk). *Hangŭl čamoŭi pŏjŏl sunsŏ.* (Pořadí souhlásek a samohlásek v *hangŭlu*). Online. Dostupné z: <https://www.korean.go.kr/nkview/news/12/128.htm#:~:text=현재 사전이나 컴퓨터 한글 코드에서 참고로 하고 있는,ㅍㅇㅈㅊㅋㅌㅍㅎ>. [citováno 2023-11-03].

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2023. *Francouzský jazyk se zaměřením na vzdělávání.* Online. Dostupné z: https://pedf.cuni.cz/PEDF-2884-version1-b_fj_maior_2023a.pdf. [citováno 2023-11-03].

PopPopping Korean – Pronunciation. DVD. Sŏul: King Sejong Institute Foundation, Hansol Education, c 2016.

TOPIK Guide, 2023. *TOPIK Intermediate Vocabulary List.* Online. Dostupné z: <https://www.topikguide.com/topik-intermediate-vocabulary-list/>. [citováno 2023-11-03].

Wikipedia, 2023. *McCune–Reischauer.* Online. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/McCune%E2%80%93Reischauer>. [citováno 2023-11-03].

Wikipedia, 2022. *List of Mother Speakers Language Sequence.* Online. Dostupné z: https://ko.wikipedia.org/wiki/%EB%AA%A8%EC%96%B4_화자_수순_언어_목록. [citováno 2023-11-03].

Wikipedie, 2021. *Flektivní jazyk.* Online. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Flektivn%C3%AD_jazyk. [citováno 2021-08-03].

Wikipedie, 2022. *Grafém.* Online. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Graf%C4%9Em>. [citováno 2023-11-03].

Wikipedie, 2022. *Ortoepie češtiny.* Online. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ortoepie_%C4%8De%C5%A1tiny

Wikipedie, 2023. *Transkripce korejštiny.* Online. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedie:Transkripce_korejštiny](https://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedie:Transkripce_korej%C5%A1tiny). [citováno 2023-11-03].

Wikipedie, 2022. *Typologická klasifikace jazyků*. Online. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Typologick%C3%A1_klasifikace_jazyků](https://cs.wikipedia.org/wiki/Typologick%C3%A1_klasifikace_jazyk%C5%99). [citováno 2023-11-03].

Účast na konferencích

1) Viennese Korean Studies Days

13. – 15. 12. 2012, Koreanologie am Institut für Ostasienwissenschaften der Univ.Wien
(1090 Wien Spitalgasse 2-4, Campus AAKH Hof 5, Koreanologie, Seminarraum)

Příspěvek: Korean Studies in the Czech Republic in the Past and Today. Strategies of Teaching Korean at the Charles University in Prague.

2) Workshop mladých koreanistických nadějí

9. 4. 2013, Seminář koreanistiky FF UK
(Persona Grata v.o.s., Vodičkova 33, Praha 1)

Příspěvek (jazyková sekce): Aplikovatelnost modelu výuky korejského *ŏhaktangu* na FF UK

3) The 23rd International Conference on Korean Language Education - Developing Strategies in Korean Language Classrooms

10. – 11. 8. 2013, IAKLE (The International Association for Korean Language Education),
(Korea University, Incheon Memorial Hall, Sŏul)

Příspěvek: 프라하 찰스 대학교 학사 과정 한국어 교육의 현황 - 학생 프로파일에 치중
(Současný stav výuky v bakalářském studiu koreanistika FF UK – zaměřeno na profil studenta koreanistiky)

4) New Theoretical and Practical Approaches to Korean Language teaching in Europe

2. – 5. 4. 2014, EAKLE (European Association for Korean Language Education) 5th Workshop
(Univerzita Ca' Foscari, Benátky)

Příspěvek: 장애 학생의 한국어 학습 방법과 장애 학생을 위한 특별한 지도 방법
(Strategie učení při studiu korejštiny a speciální přístup ke studentům se speciálními potřebami - Korean Language Learning Methods and Special Guidance for Students with Disabilities)

5) The Theory and Practice of Korean Language Textbooks

22. – 25. 6 2016, The 3rd International Conference of Association of Korean Language Education Research
(Univerzita Karlova, Jana Palacha 2, Praha 1)

Příspěvek (ve spolupráci s Yunkyeong BAE): 체코 학습자들이 어려워하는 오류 분석

(Chybová analýza u českých studentů korejštiny)

6) Reading & Translating

28. – 29. 5. 2021, LTI (Literature Translation Institute of Korea) Workshop

(Palackého Univerzita, Olomouc, online)

Přednáška: The Tasks and Challenges of a Czech Translator and Interpreter from Korean

7) ČesKo (Čeština a ostatní jazyky)

8. – 12. 8. 2022, Ústav českého jazyka a teorie komunikace, Ústav bohemistických studií, Fonetický ústav, Ústav románských studií, Ústav obecné lingvistiky, Ústav teoretické a počítačové lingvistiky, Ústav translologie a Letní škola slovanských studií FF UK v Praze s finanční podporou projektu KREAS

(FF UK, Jana Palacha 2, Praha 1)

Příspěvek: Výslovnostní problémy českých studentů korejštiny v hláskové rovině

8) EAKLE 9th Workshop

30. 8. – 2. 9. 2022, Filozofická fakulta UPOL s finanční podporou Korean Studies Grant Program of the Academy of Korean Studies

(FF UP, tř. Svobody 26, Olomouc)

Příspěvek: Native Czech Learners' Difficulties in Pronunciation of Korean and Effect of Intensive Pronunciation Education

Publikační činnost

Příspěvky z konferencí 2), 3) a 5) vyšly v následujících sbornících:

1) HORÁKOVÁ, Štěpánka. Strategie výuky korejštiny na FF UK. In: LŐWENSTEINOVÁ, Miriam., ZEMÁNEK, Marek. *Sborník mladých koreanistů*. Praha: Nová vlna, 2013. s. 163-180.

2) HORÁKOVÁ, Štěpánka. 프라하 찰스 대학교 학사 과정 한국어 교육의 현황 - 학생 프로파일에 치중. (Současný stav výuky v bakalářském studiu koreanistika FF UK - zaměřeno na profil studenta koreanistiky). In: *Developing Strategies in Korean Language Classrooms*. Sól: IAKLE, 2013. s. 365-376.

3) HORÁKOVÁ, Štěpánka, BAE, Yunkyoung. 체코 학습자들이 어려워하는 오류 분석. (Chybová analýza u českých studentů korejštiny). In: *The Theory and Practice of Korean Language Textbooks*. Association of Korean Language Education Research, 2016. s. 129-133.

Téma z konference 4) zpracováno pod názvem

4) SEO, Jinsuk, HORÁKOVÁ, Štěpánka. 한국어 학습자 연구. 장애학습자 및 비장애학습자의 통합 수업을 중심으로. (Výuka korejštiny jako cizího jazyka. Zaměřeno na inkluzivní výuku studentů s handicapem).

- podáno v r. 2013 jako příspěvek do jihokorejského čtvrtletníku *이중언어학* (Bilingual Research) vydávaného společností 이중언어학회 (The Korean Society of Bilingualism), odmítnuto v užším výběru z důvodu malého vzorku zkoumaných studentů.

Recenze

5) I. Vasiljev: Život s více jazyky. Jazyková autobiografie. *Nový Orient*, 3/2013. s. 68-69.

Učebnice

6) FERKLOVÁ, Blanka, HORÁKOVÁ, Štěpánka. *Korejská konverzace I*. Vydáno s podporou Academy of Korean Studies KSPS Grant founded by the Korean Government (MOE) (AKS-2010-CAA-2102). ÚDL FF UK, 2010. 100 s.

Ke stažení na: http://korea.ff.cuni.cz/system/files/Korejsk%C3%A1%20konverzace_1.pdf

7) FERKLOVÁ, Blanka, HORÁKOVÁ, Štěpánka, JUNG Youn Woo. *Korejštiny: Hangugŏ*. Voznice: Leda, 2021. ISBN 978-80-7335-715-3. 492 s.

Projektová činnost

2013–2017 administrativní pracovník a lektor King Sejong Institute Praha
(ve spolupráci FF UK a King Sejong Foundation)

Pedagogická činnost

od 1. 9. 2023 – odborný asistent v programu Korejštiny pro hospodářskou praxi a programu Korejská studia FF UP

2022–2023 – externí lektor FF UP v programu Korejštiny pro hospodářskou praxi a programu Korejská studia

2021–2023 – externí lektor FF UP v programu Korejštiny pro hospodářskou praxi

od 2017 – lektor MŠMT akreditovaného pomaturitní studia na JŠ Chinese Point

2013–2017 lektor King Sejong Institute Praha

2008–2017 – externí lektor korejštiny, Ústav Dálného východu FF UK

2009–2011 - externí lektor korejštiny, katedra Asijských studií, Metropolitní univerzita Praha

2007–2008 externí lektor korejštiny, katedra jazyků FF OU

2007 – lektor vzdělávání v projektu TAO – příprava pracovníků cestovního ruchu, kteří budou poskytovat služby turistům ze zemí Dálného východu (projekt financován Evropským sociálním fondem, českým státním rozpočtem a rozpočtem hl. m. Prahy), PERSONA GRATA v.o.s.

2003/2004 – lektor korejštiny, lektor češtiny pro Korejce v jazykovém programu Česko-korejské křesťanské společnosti

